

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

แนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการกำหนดราคาโอน
ตามกฎระเบียบของกรมสรรพากร

ผู้เขียน

นายสุเทพ ไพฑูรย์

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ชูศรี เที้ยศิริเพชร

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง แนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการกำหนดราคาโอน ตามกฎระเบียบของกรมสรรพากร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานทางบัญชีและภาษีอากรเพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดราคาโอน โดยยึดหลักการพื้นฐานตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.113/2545 วิธีการศึกษาโดยการค้นคว้าข้อมูลจาก ประมวลรัษฎากร คำสั่งกรมสรรพากร มาตรฐานการบัญชี ตำรา และวารสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาโอนและกิจการข้ามชาติ รวมถึงได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านบัญชี ภาษีอากร และการเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการกำหนดราคาโอน ของกิจการข้ามชาติในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน จำนวน 4 บริษัท และได้นำผลของการศึกษานั้นมาจัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อแสดงการจัดเตรียมเอกสารทางบัญชีและภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาโอน

ผลการศึกษาพบว่า วิธีการกำหนดราคาโอนตามกฎหมายกรมสรรพากรกำหนด มีอยู่ 4 วิธี คือ วิธีเปรียบเทียบกับราคาที่มีได้มีการควบคุม วิธีราคาขายต่อ วิธีราคาทุนบวกกำไรส่วนเพิ่ม และวิธีอื่น ซึ่งวิธีอื่นนี้จะต้องเป็นวิธีการที่เป็นที่ยอมรับของสากลทั่วไป การที่ผู้เสียภาษีจะเลือกใช้วิธีการกำหนดราคาโอนวิธีการใดนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละกิจการ โดยหลักแล้วถ้าสามารถเลือกใช้วิธีเปรียบเทียบกับราคาที่มีได้มีการควบคุมได้ จะเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับจากกรมสรรพากรมากที่สุด และหลักฐานที่สำคัญในการยืนยันว่า วิธีการกำหนดราคาโอนที่ผู้เสียภาษีเลือกปฏิบัติเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมนั้น ผู้เสียภาษีจะต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน 7 ประเภท ได้แก่

เอกสารแสดงโครงสร้างกลุ่มกิจการ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรก คือ เอกสารแสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ของกิจการในกลุ่มเดียวกัน จะแสดงถึงสัดส่วนการถือหุ้น การบริหารของกลุ่มกิจการ ส่วนที่ 2 คือ เอกสาร โครงสร้างลักษณะของการประกอบธุรกิจของแต่ละกิจการ จะแสดงถึงกระบวนการกระจายสินค้าและกระบวนการผลิตที่ต่อเนื่องกันหรือที่เกี่ยวข้องกันของกิจการในกลุ่ม

งบประมาณการ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 งบประมาณการลงทุนที่แสดงถึงประมาณการมูลค่าเงินลงทุนที่จะลงทุนในแต่ละกิจการ ส่วนที่ 2 แผนงานทางธุรกิจ ซึ่งครอบคลุมถึงแผนการบริหาร ทั้งด้านบุคคลากร การเงิน การตลาด รวมทั้งการวิเคราะห์โอกาสและความเสี่ยงต่างๆ ของกลุ่มกิจการ ส่วนที่ 3 งบประมาณทางการเงิน โดยจะเป็นประมาณการผลการดำเนินงานจากการใช้ราคาโอนของแต่ละกิจการในกลุ่มกิจการที่ได้กำหนดไว้ โดยงบประมาณทางการเงินจะเป็นเครื่องมือในการวัดผลการประกอบการที่เกิดขึ้นจริง ว่ากิจการได้ดำเนินการตามนโยบายการกำหนดราคาโอนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

เอกสารแสดงกลยุทธ์และเหตุผลที่ใช้กลยุทธ์ เช่น การลดราคาจำหน่าย การลดต้นทุน เนื่องจากกลยุทธ์ทางธุรกิจที่กิจการเลือกใช้มักจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้าและบริการ

เอกสารแสดงยอดขาย ผลประกอบการและลักษณะของธุรกรรมที่ทำกับกิจการในกลุ่มเดียวกัน โดยปกติจะเป็นเอกสารพื้นฐานในการบันทึกบัญชีของกิจการทั่วไป เช่น ใบกำกับสินค้า เอกสารการรับและจ่ายเงิน รายงานทางการเงิน และหลักฐานการเสียภาษีอากรต่างๆ ซึ่งเอกสารเหล่านี้จะมีปริมาณมากจึงมักจะรวบรวมเฉพาะในส่วนของกิจการในประเทศไทย

เอกสารแสดงเหตุผลในการจัดทำธุรกรรมระหว่างประเทศที่ทำกับกิจการในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจะอธิบายเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้บริการหรือซื้อขายสินค้าระหว่างกิจการในกลุ่มเดียวกัน

เอกสารนโยบายการกำหนดราคาและเหตุผลในการเลือกวิธีกำหนดราคา โดยอธิบายเหตุผลที่เลือกใช้วิธีการกำหนดราคาโอน และเหตุผลที่ไม่เลือกใช้วิธีกำหนดราคาโอนวิธีอื่น นอกจากนี้ หากมีวิธีการกำหนดราคาโอนที่เหมาะสมหลายวิธี จะต้องจัดเตรียมเอกสารของวิธีที่ไม่เลือกใช้ เพื่อเปรียบเทียบกับวิธีที่เลือกใช้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด โดยจะต้องจัดทำขึ้นในครั้งเดียวกัน

เอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานแสดงหลักการพื้นฐานและการเจรจาของผู้เสียภาษีสำหรับธุรกรรมที่ทำกับกิจการในกลุ่มเดียวกัน เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ หลักฐานการเดินทางเข้ามาในประเทศ เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการติดต่อซื้อขายหรือใช้บริการกันจริง ไม่ใช่เป็นการกำหนดราคาโอนเพื่อปรับกำไรของธุรกิจ โดยไม่มีการซื้อขายหรือให้บริการจริง

ข้อสังเกตจากการศึกษาพบว่าแนวทางในการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวกับการกำหนดราคาโอนตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.113/2545 บางรายการยังระบุไว้ไม่ชัดเจน ผู้ปฏิบัติจะต้องใช้ดุลยพินิจและศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ที่เคยปฏิบัติมาก่อน

Independent Study Title Guidelines on Accounting Practice of Transfer Pricing to Regulation of The Revenue Department

Author Mr. Suthep Paitoon

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisor Associate Professor Chusri Taesiriphet

ABSTRACT

This independent study of Guidelines on Accounting Practice of Transfer Pricing to Regulation of The Revenue Department aims to acknowledge the way to prepare the evident documentation by the accounting and the taxation in order to conform the transfer pricing by to hold foundation principle of The Revenue Department's Announcement Por 113/2545, by study from the data researching of Code of Revenue, the directive of the Revenue Department, Thai accounting standard, texts and academic journals concerned the transfer pricing and the transnational enterprises including interviewed the accountants, the taxation operators and the preparation of the documentation about the transfer pricing of 4 multi international enterprises in The North Region Industrial Estate, Lumphun province and get the result of this study managing to be the case study for showing the preparation of the documentation concerned the transfer pricing.

The result of this study found four methods of the transfer pricing according to the laws of the Revenue Department : Comparable Uncontrolled Price Method, Resale Price Method, Cost Plus Method and Other Methods which have been to admit by the universal firms. For the tax-payers will choose methods for transfer pricing, it's based on the suitable of each business. In fact, if they choose the comparable uncontrolled price method, it will the best admission method from the Revenue Department and the important evident in confirmation that the transfer pricing method which the tax-payers choose to properly operate, they must prepare 7 evident documentations as follow :

The documents showing the organization chart of firm groups which consists of 2 parts; the first one is to show the organization chart of the related groups. It'll show the portion of holding shares, the administrative of firm groups. The second part is the document of the production process and trading process for each business with the groups of firms.

The budget which consists of 3 parts : the first is the investment budget that show the estimation of investment value in each business. The second one is the business plan which covered the plan of administrative, the personnel, the financial, the marketing including the occasion analyzing and the risks in business groups. The last one is the financial budget which is the estimation of the operation result from the usage of transfer pricing that assigned by the firm. This budget is the device in examination the real operation which accorded to the assignment policy of transfer pricing or not.

The documentation showing the business strategy and its reason to use such as the reducing prices, the cost reducing. That because the strategy which used in the business, usually affects to the changing of the products and services prices.

The documentation showing the total sales, the result of operation and the characteristics of business action which doing in the firm groups. It's the basic evidence in recording the usual account of the general firms such as the invoices, the receiving and payment papers, the financial report and the tax evidences, which are many quantities, so they are collected only of the home firms.

The documentation showing the reasons in management by overseas which are acted in the firm groups. It's will explain the reason and the need in using services or sales products between the same groups.

The documentation showing the policy of transfer pricing and the reason in choosing the method of transfer pricing which must explanation for the reason in choosing or not to choose the others. Besides, if there are more properly methods of transfer pricing they will prepare the document of the method that not choose in order to compare with the chosen method for how difference they are. It must be managed in the same time.

The documentation which show the basic method and the discussion of tax-payers for the acting of their business in the firm groups such as the contact e-mail or the passport to come in the country in order to confirm the sales evidence, not quote transfer pricing for adjusting the business benefit by out of sales or real services.

The notice from studying found that the method of document preparation about transfer pricing with The Revenue Department's Announcement Por 113/2545 have some item to specify not clear, the tax-payers must use consideration and study with the others company that have an experience.